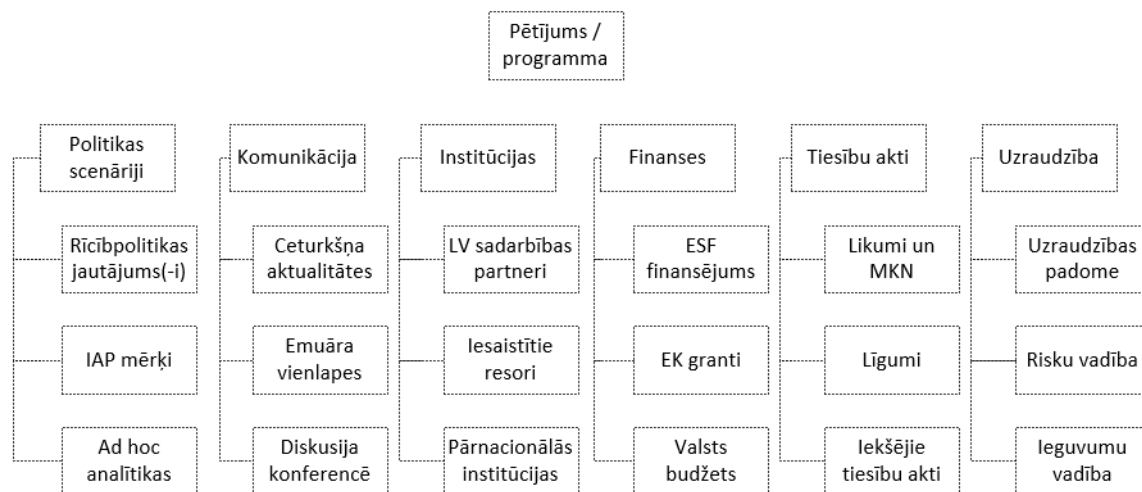

4.2.2.5. pasākuma "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstībai un nodrošināšanai" projekta plāns, v.3.0

4.2.2.5. pasākuma "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstībai un nodrošināšanai" projekta plāns (turpmāk – Plāns) ietver ES fondu 2021.-2027. gada paplašinātā cikla, t.i. līdz 2029. gadam, investīciju sadalījumu liela mēroga starptautisko izglītības pētījumu un datu analīzes programmu īstenošanai. Investīciju apjoms 6 835 606 eiro apmērā aptver ne vien datu savākšanu un primāro analīzi, bet arī rezultātu sekundāro analīzi jeb padziļināto izpēti. Sekundārā analīze dod iespēju piedāvāt datus balstītus scenārijus izglītības rīcībpolitikas lēmumu pieņemšanas procesā.

4.2.2.5. pasākuma "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstībai un nodrošināšanai" projekta (turpmāk – Projekts) visaptverošie priekšnosacījumi veido Plāna sākuma nodaļas, t.i. Projekta (i) saistošie tiesību akti, (ii) finansēšanas avoti, (iii) risku un (iv) ieguvumu vadība, kā arī Projektā plānotais (v) komunikācijas ietvars.

Plāna turpinājumā katrs Projektā ietvertais starptautiskais izglītības pētījums (turpmāk – SIP) un starptautiskā datu analīzes programma (turpmāk – SDAP) tiek izvērstā identiskā struktūrā (sk. 1. attēlu).

1. attēls. Starptautiskā izglītības pētījuma un starptautiskās datu analīzes programmas struktūrshēma.

Plāna izstrādes procesā noritēja konsultācijas ar ilggadējo sadarbības partneri – Latvijas Universitātes Izglītības pētniecības institūtu.

SATURS

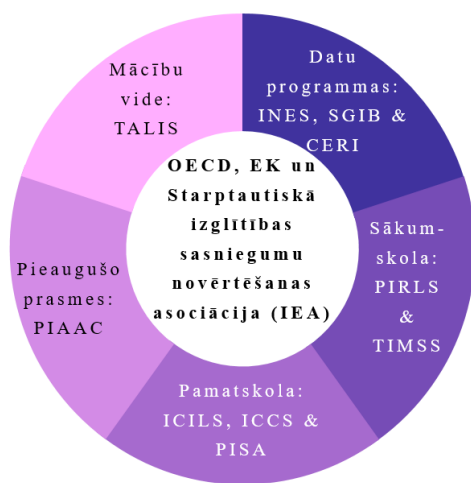
0.	Dokumenta informācija	3
0.1.	Dokumenta versiju vēsture.....	3
0.2.	Projekta tehniskā gaita	3
	Kopsavilkums	3
	Saīsinājumi.....	6
1.	Tiesību akti.....	6
2.	Finansējums	6
3.	Risku vadība.....	6
4.	Ieguvumu vadība: datu izpētes virsmērķi	6
5.	Komunikācijas ietvars.....	6
6.	Starptautiskie izglītības pētījumi.....	6
6.1.	Starptautiskā skolēnu novērtēšanas programma PISA.....	6
6.2.	Starptautiskais mācību vides pētījums TALIS	6
6.3.	Starptautiskais pieaugušo kompetenču novērtēšanas programmas pētījums PIAAC ..	6
6.4.	Starptautiskais lasītprasmes novērtēšanas pētījums PIRLS	6
6.5.	Starptautiskais matemātikas un dabaszinātņu izglītības attīstības tendenču pētījums TIMSS	6
6.6.	Starptautiskais pilsoniskās izglītības pētījums ICCS	6
6.7.	Starptautiskais datorprasmju un informācijpratības pētījums ICILS	6
7.	Starptautiskās datu analīzes programmas	6
7.1.	Izglītības sistēmu indikatoru programma INES	6
7.2.	Izglītības pētniecības un inovāciju centrs CERI	6
7.3.	Pastāvīgā indikatoru un mērķrādītāju grupa SGIB	6
1.	pielikums, Plāna 1.0 versijā. Projekta indikatīvais finanšu sadalījums 2022.-2029. gadam (<i>MS Excel fails</i>). Atjaunotais finanšu sadalījums ietverts Vienošanās ar CFLA budžeta pielikumā.	6
2.	pielikums, Projekta risku reģistrs.....	6
3.	pielikums, Projekta komunikācijas stratēģija	6

0. Dokumenta informācija

Kopsavilkums

Starptautiskie izglītības pētījumi un starptautiskās datu analīzes programmas ir iespēja novērtēt Latvijas izglītības sistēmas kvalitāti gan dinamiskā, gan veikt salīdzināšanu ar citām valstīm. Projektā plānota ne tikai datu savākšana un sākotnējā rezultātu fiksēšana (primārā analīze), bet arī padziļinātās datu izpētes (sekundārā analīze), kas piedāvās datus balstītus scenārijus rīcībpolitikas lēmumu pieņemšanas procesā.

Pētījumi notiek vidēji reizi četros gados, jo pētījuma pilnais "dzīves cikls" arī ir caurmērā četri-pieci gadi, t.i. divi-trīs gadi pirms pamatpētījuma īstenošanas notiek pētījuma ietvara un izlases sagatavošana, kā arī izmēģinājuma pētījums, un viens gads pēc pamatpētījuma vēl ir nepieciešams rezultātu sagatavošanai publicēšanai un pirmējai datu analīzei. Savukārt Projektā ietvertās datu programmas ir ikgadējas, t.sk. paredz arī ikgadēju datu apkopojuma publikāciju.

2. attēls. Projekta pētījumi un datu programmas.

Projekta pētījumi un datu programmas (sk. 2. attēlu) ir visaptverošs starptautisko institūciju – OECD, EK, ANO/UNESCO un IEA – piedāvājums izglītības jomas izpētei un vērtēšanai. Datu programmas (OECD INES un CERI, kā arī EK SGIB) dod pastāvīgu monitorēšanas iespēju. Mācību vides pētījums OECD TALIS ļauj identificēt jomas, kurās Latvijas skolotājiem ir nepieciešams papildu atbalsts, kā arī tos apstākļus un skolotāju prasmes, kuras būtu papildus jāveicina, lai izglītojamiem būtu pieejams visa veida nodrošinājums kvalitatīvai izglītībai.

Trīs atlikušās daļas aptver sākumskolas un pamatskolas izglītojamo, kā arī pieaugušo

prasmju vērtēšanu, t.i. tās attiecas uz starptautiskajiem izglītības pētījumiem mācību priekšmetu un skolēnu vecuma grupu dalījumā, sākot ar ceturto klasi (matemātika un dabaszinātnes IEA TIMSS un lasītprasme IEA PIRLS), turpinot ar astotās klases izglītojamiem (datorprasmes un informācijpratība IEA ICILS un pilsoniskā atbildība IEA ICCS) un 15 gadus veciem bērniem (lasītprasmes, matemātikas un dabaszinātnes prasmes, ko novērtē OECD PISA) un noslēdzot ar pieaugušajiem (OECD PIAAC pētījums). Līdz ar to kopējais izglītības pētījumu tvērums ļauj vērtēt Latvijas izglītības kvalitātes noturību un pietiekamību dažādos mūsu sabiedrības dzīves posmos, kā arī Latvijas izglītības atbilstību mainīgajiem darba tirgus apstākļiem.

ESF finansējums arī šajā ciklā vēl sniedz atbalstu nosaukto pētījumu un datu programmu īstenošanā, taču jau vidējā termiņā jāpieņem lēmums par prioritātēm šajā jomā arī turpmāk un par to patstāvīgu finansēšanu no valsts budžeta.

Projekts turpina iesākt jau iepriekšējos ESF ciklos, t.sk. arī pēdējā 2014.-2020. gadiem. Līdzīgs iepriekšējais projekts¹ aptvēra šādus starptautiskās izglītības pētījumus (turpmāk – SIP) un starptautiskās

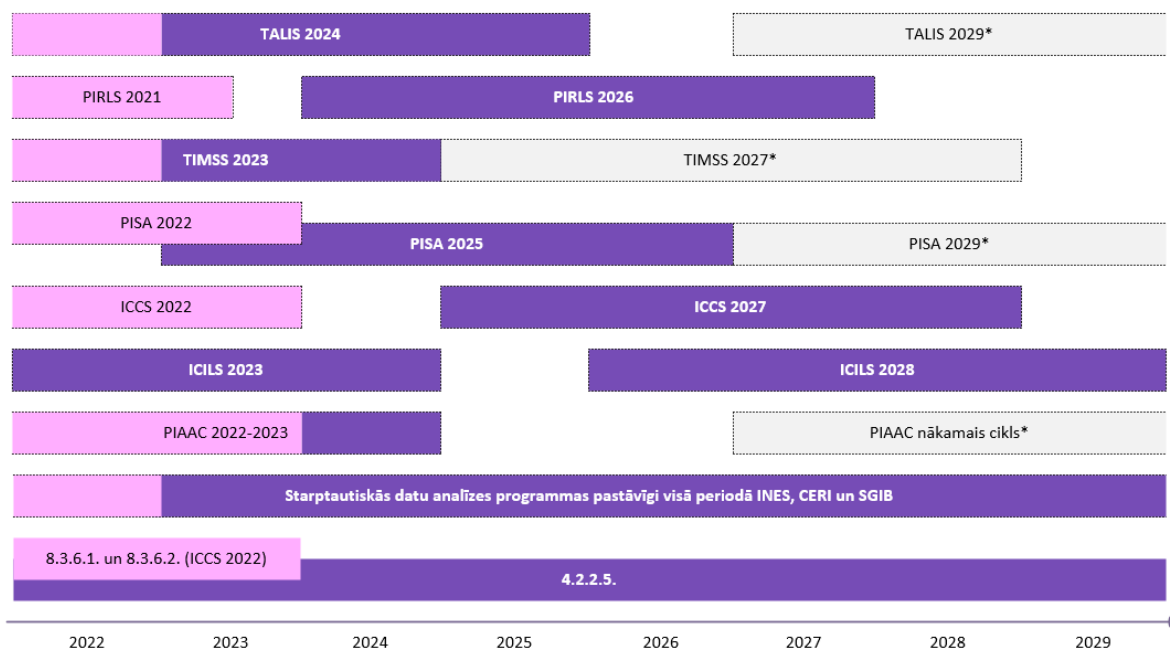
¹ Ministru kabineta 2016. gada 26. janvāra noteikumi Nr. 68 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.6. specifiskā atbalsta mērķa "Ieviest izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu" 8.3.6.1. pasākuma "Dalība starptautiskos

datu analīzes programmas (turpmāk – SDAP): OECD PISA 2018. un 2022. gadu ciklus, OECD TALIS 2018. un uzsāka TALIS 2024. gada ciklu, OECD PIAAC 2022.-2023. gada ciklu, IEA PIRLS 2016. un 2022. gadu ciklus, IEA TIMSS 2019. un uzsāka TIMSS 2023. gada ciklu, ICCS 2022. gada ciklu, kā arī OECD INES un CERi programmas.

Projekts tiek īstenots jau sasaistē ar ESF šī brīža ciklu, t.i. 2021.-2027. gadiem un paredz aptvert šādus SIP un SDAP (sk. zemāk 3. attēlu) no pamatfinansējuma: īstenot OECD PISA 2025. gada ciklu, IEA PIRLS 2026. gada ciklu un IEA ICILS 2023. un 2028. gadu ciklus, kā arī IEA ICCS 2027. gada ciklu, pabeigt OECD TALIS 2024. gada ciklu, OECD PIAAC 2022.-2023. gada ciklu un IEA TIMSS 2023. gada ciklu, kā arī pastāvīgi nodrošināt OECD INES un CERi programmas un Eiropas Komisijas SGIB programmu, kā arī nodrošināt datu atbalstu ANO IAM4 rādītājiem.

Savukārt elastības finansējumā prioritāte ir OECD PISA 2029. gada cikla īstenošana, kā arī būs nepieciešams lēmums par OECD TALIS sākumskolā 2029. gada cikla īstenošanu un IEA TIMSS 2027. gada cikla īstenošanu pieejamā finansējuma ietvaros. Lai varētu īstenot OECD PIAAC nākamās ciklus, kā arī tos no augstāk minētajiem pētījumiem, kuru laika grafiks pārsniedz ESF šī brīža ciklu, piemēram, par TALIS 2029. gada ciklu un iespējams par PISA 2029. gada ciklu noslēgumu, būs **nepieciešams pieteikt prioritāros pasākumus un/vai fiksēt ilgtermiņa saistības jau veidojot vidēja termiņa budžeta ietvaru jau 2025. gadā.**

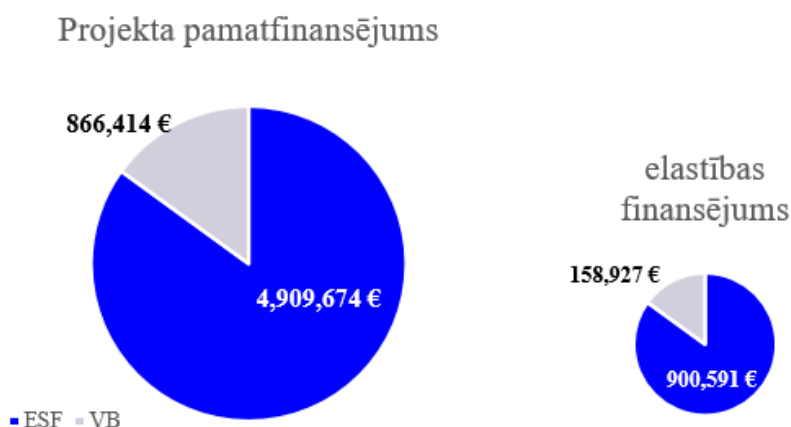
Starptautiskie izglītības pētījumi un starptautiskās datu analīzes programmas

3. attēls. Projekta starptautiskie izglītības pētījumi un starptautiskās datu analīzes programmas: datu savākšana un primārā analīze, 2022.-2029. gadi. * – pētījumi, kurus indikatīvi paredzēts finansēt no Projekta elastības finansējuma.

pētījumos" īstenošanas noteikumi". Pieejami: <https://likumi.lv/ta/id/280100>, skatīts: 23.03.2023., kā arī Ministru kabineta 2017. gada 22. augusta noteikumi Nr. 487 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.6. specifiskā atbalsta mērķa "Ieviest izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu" 8.3.6.2. pasākuma "Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide" īstenošanas noteikumi". Pieejami: <https://likumi.lv/ta/id/293059>, skatīts: 23.03.2023., kurā bija iekļauts IEA ICCS pētījums.

Ne visu pētījumu rindās (sk. 3. attēlu) starp cikliem ir nepārtrauktība. Ir vairāki pētījumi, kuriem ir pārrāvumi, taču vienā daļā no tiem tiek plānotas pētījumu datu sekundārās izpētes, kas sniedz iespēju arī sadarbības partneru pētnieku kapacitāti saglabāt nepārtrauktu.

4. attēls. Projekta investīciju portfelis ESF 2021.-2027. gadu ciklā.

Projekta kopējais finansējums ir 6 835 606 eiro, t.sk. pamatfinansējums 5 776 088 eiro. Starpību 1 058 518 eiro apmērā veido tā sauktais elastības finansējums (sk. 4. attēlu), ar kuru Projekts rēķinās, ja tiek izpildīti divi priekšnosacījumi, t.i. ir sasniegti: (i) Projekta noteiktie vidusposma rezultāti² un (ii) Latvijas ESF pārējo projektu vidusposma rezultāti. Pirmo no priekšnosacījumiem Projekta komanda var ietekmēt, taču otrais ir atkarīgs no visu pārējo projektu kopdarba. Vēsturiski Latvijas komandas to ir spējušas paveikt. **Lai nostiprinātu Projekta elastības finansējuma pieejamību un arī ilgtermiņa saistību uzņemšanos, 2025. gada janvārī tiks sagatavots informatīvais ziņojums, kas pamato OECD PISA un OECD TALIS pētījumu nepārtrauktības nozīmību, un OECD PIAAC atkārtotības nozīmību, t.sk. ievērojot starptautiski uzņemtās saistības Latvijai iestājoties OECD.** Projekta finansējuma avoti ir gan ESF – 5 810 265 eiro apmērā, gan valsts budžets – 1 025 341 eiro apmērā. Projekta SIP un SDAP apakšnodaļu turpinājumā būs ietverti arī citi finansējuma avoti, t.i. Eiropas Komisijas dažādu grantu programmu atbalsts.

Plāna nodaļas aptver informāciju par Projekta: (i) saistošajiem tiesību aktiem, (ii) finansējuma avotiem, (iii) risku un (iv) ieguvumu vadību, kā arī Projektā plānoto (v) komunikācijas ietvaru. Plāna divas galvenās nodaļas ir attiecīgi par (vi) starptautiskajiem izglītības pētījumiem; (vii) starptautiskajām datu analīzes programmām.

² 374. noteikumu kontekstā tie ir TIMSS 2023 un ICILS 2023 pētījumu ciklu īstenošana, kas tika īstenota no 2023. gada 17. aprīļa līdz 2023. gada 30. maijam.

Saīsinājumi

- 1. Tiesību akti**
- 2. Finansējums**
- 3. Risku vadība**
- 4. Ieguvumu vadība: datu izpētes virsmērķi**
- 5. Komunikācijas ietvars**
- 6. Starptautiskie izglītības pētījumi**
- 7. Starptautiskās datu analīzes programmas**
 - 1. pielikums, Plāna 1.0 versijā. Projekta indikatīvais finanšu sadalījums 2022.-2029. gadam (*MS Excel fails*). Atjaunotais finanšu sadalījums ietverts Vienošanās ar CFLA budžeta pielikumā.**
 - 2. pielikums, Projekta risku reģistrs**
 - 3. pielikums, Projekta komunikācijas stratēģija**